

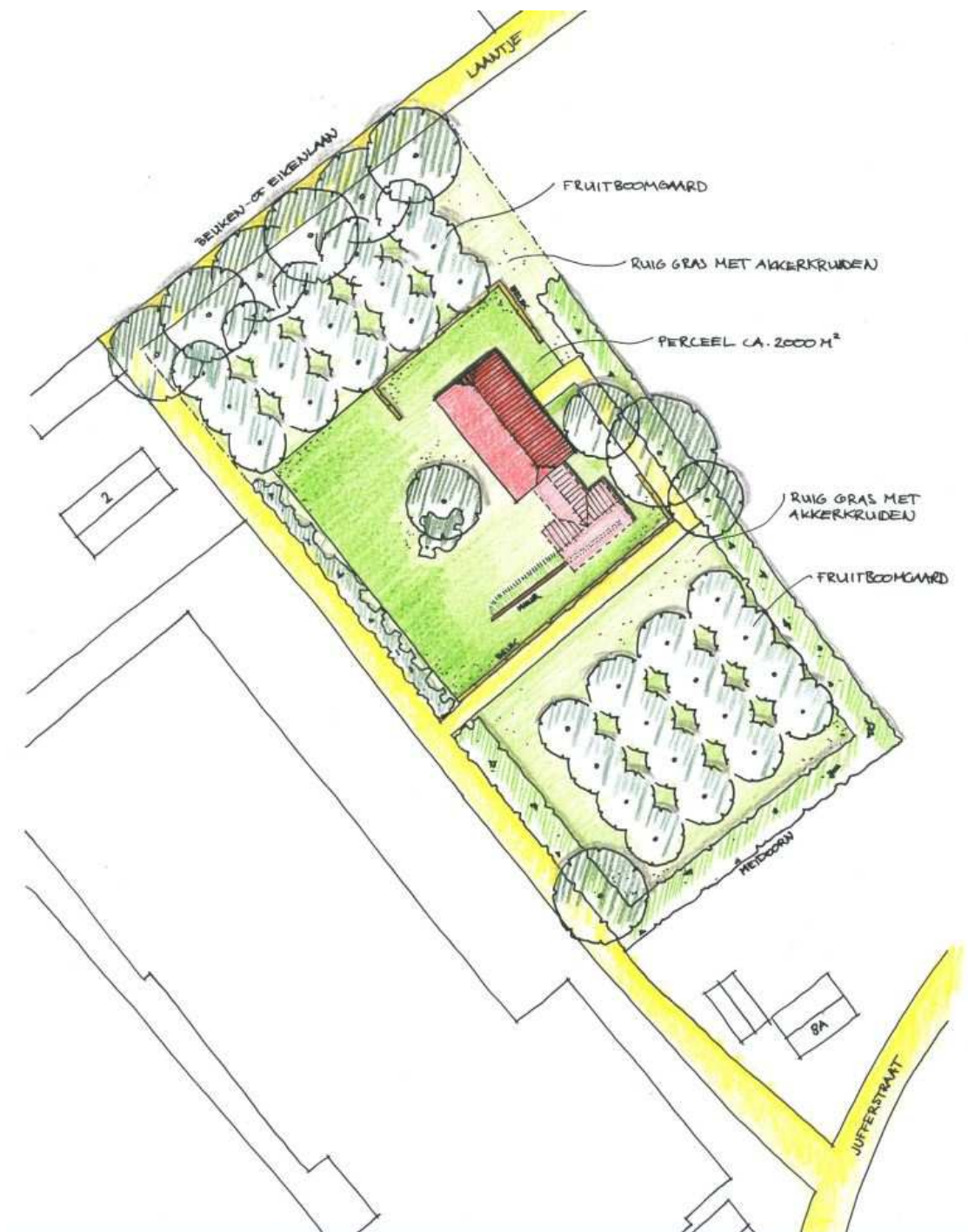

Groen Gekeurd®

Ontwikkeling woning Laantje, Malden

Incl. toets natuurwetgeving en uitwerking maatregelen

ВЯО
Ruimte om *in* te even

Rapportnummer: 211x04229

Datum: 19 december 2012

opdrachtgever: Dhr. Th. Hoyer

Projectteam BRO: Rob van Dijk, Lara Brand, Marnix van Driel

Trefwoorden: Groen Gekeurd®, ambities, natuur

Bron foto's: BRO

Beknopte inhoud: In deze rapportage worden de natuurwaarden op de locatie Laantje te Malden in de huidige situatie beschreven en worden de ambities voor het Groen Gekeurd® label vastgelegd. Op basis hiervan is een beoordeling gemaakt in het kader van de natuurwetgeving en is een uitwerking van de te nemen maatregelen gemaakt.

BRO Boxtel
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
F +31 (0)411 850 401
E info@bro.nl

Inleiding

Het plangebied Laantje te Malden wordt Groen Gekeurd®. Groen Gekeurd® levert een methode en label om ontwikkelingsgericht met ecologie aan de gang te gaan en zo duurzaamheid en biodiversiteit toetsbaar te maken. Eén oogopslag zal het uiteindelijke label laten zien welke inspanningen u levert in het gebied op het ecologische vlak, passend bij de kwaliteitsontwikkeling die met de woningbouw gepaard moet gaan.

Groen Gekeurd® start met een ecologisch-landschappelijke gebiedsanalyse op basis van een verkennend veld- en bronnenonderzoek. Hierbij is voor ieder onderwerp dat meegenomen wordt in de toetsing bekeken wat de huidige stand van zaken is. Er zijn 8 vlakken waarop getoetst wordt. Deze zijn dusdanig gekozen dat alle mogelijke groene aspecten van de omgeving en bebouwing hieronder vallen. In deze rapportage wordt op alle acht de vlakken de huidige waarde benoemd.

Wij hebben op basis van de huidige waarde en de potenties die de ontwikkeling op de initiatieflocatie biedt een maximale ambitie per onderwerp vastgesteld. Dit is gebeurt op basis van gebiedskennis en expert oordeel. Vervolgens is besproken in hoeverre de maximale ecologische omgevingskwaliteit ook daadwerkelijk praktisch haalbaar is voor de ontwikkeldende partij. In deze rapportage wordt per aandachtsveld aangegeven welk ambitieniveau wordt nagestreefd en welke maatregelen en of inrichtingseisen hierbij horen.

Wat wordt er getoetst?

Er zijn 8 aandachtsvelden waarop getoetst wordt. Het gaat om:

- Algemene waarden
- Bodem, water en watergebonden flora en fauna
- Vegetatie
- Vogels
- Grondgebonden diersoorten
- Gebouwbewonende diersoorten/ overige soorten
- Groene recreatie & zonering
- Duurzame technieken

Methode

Per onderwerp worden grofweg tien criteria bekeken. Omdat het ene criteria zwaarder weegt dan het andere is er een weging in de criteria aangebracht. Zo telt behoud van waarden zwaarder dan compensatie en wordt versterking, herstel en ontwikkeling van waarden hoog gewaardeerd.

De totaalscore voor een gebied wordt omgezet naar een waarde tussen de 1 en de 10. Hierbij is de 1 een leef- en of werkomgeving zonder enige ecologische waarde en de 10 een leef-of werkgebied met zeer uitzonderlijk hoge ecologische waarden.

De verdeelsleutel die gehanteerd wordt is afhankelijk van de plaats waar de ontwikkeling plaatsvindt. Daarom wordt er onderscheid gemaakt in de verschillende landschapstypen en de ligging. Niet de soorten zelf maar de randvoorwaarden en potenties voor het voor komen van soorten staan daarbij centraal. We onderscheiden vijf landschapstypen te weten: zand, zeeklei, rivierklei, veen en heuvelland. In ligging maken we voor ieder landschapstype onderscheid in landelijk of stedelijk gebied. In totaal zijn er tien verdeelsleutels. De verdeling in deze sleutels is tot stand gekomen door bestaande projectreferenties als ijkpunten te gebruiken. De verdeelsleutels hebben geen lineaire opbouw, maar gaan uit van een normaalverdeling. Het grootste deel van de projecten ontstijgt namelijk snel het stadium waarin de groene omgevingskwaliteit erg slecht is. Het grootste deel van de projecten zal zich in de middenmoot bevinden en maar een enkel project zal de kwaliteit in zich hebben om een maximale score te halen.

De onderwerpen die het hoogst scoren leveren de grootste bijdrage aan de beeldvorming rondom een plan. Om dit inzichtelijk te maken wordt op het Groen Gekeurd® label voor elk van deze onderwerpen een icoontje geplaatst.

Proces

Nadat de ambities zijn vastgesteld is het belangrijk deze in het ontwerpproces te waarborgen. Zo wordt er op basis van de ambities een set maatregelen voorgesteld om de gewenste ambitie te kunnen realiseren. Deze maatregelen worden in het ontwerpproces uitgewerkt. Omdat er meerdere toetsmomenten zijn ingebouwd worden de keuzes die gaandeweg het proces gemaakt zijn getoetst voordat er een definitief stuk ligt. Het is dus lopende het proces al duidelijk of de ambitie bijgesteld dient te worden of dat er wellicht meer mogelijk is dan eerder ingeschat. Ook de mogelijke consequenties van keuzes in het ontwerpproces worden door de tussentijdse toetsmomenten inzichtelijk. Het is hierdoor mogelijk geworden om al in het ontwerpproces mogelijke problemen te ondervangen.

Aan het einde van het ontwerpproces wordt de balans opgemaakt en de definitieve waarde voor de groene omgevingskwaliteit bepaalt.

Meer informatie over Groen Gekeurd® is opgenomen in de bijlage van deze rapportage.

Aandachts- velden

Algemeen

Huidige situatie

De huidige ecologische waarde van het kassencomplex is nihil, met uitzondering van het stukje begroeide muur. De muurvegetatie met Steenbreekvaren is uniek en zal volgens de Flora- en faunawet behouden moeten worden. Bij voorkeur door het muurtje in te passen in het plan, en anders door het te verplaatsen. Het verder aanwezige groen in het plangebied bestaat uit een pioniervegetatie met een zeer hoge vervangbaarheid.

De omgeving van het plangebied is van grote ecologische waarde omdat het op de overgang ligt van de hogere stuwwal (Heumensoord) naar het laaggelegen rivierdal (Teersche Sluispolder). De nabijheid van enerzijds droge bossen en anderzijds voedselrijke graslanden maakt het aantrekkelijk als foerageergebied voor bijvoorbeeld de das. De zone wordt echter doorsneden door wegen en een kanaal. De graslanden hebben geen bijzondere hoge botanische waarde; in de bermen zijn echter nog wel typische soorten te vinden van de van nature aanwezige matig voedselrijke graslandvegetatie.

Ambitie

Doordat het plangebied landschappelijk-ecologisch zeer interessant ligt op de flank van de stuwwal zijn de kansen voor het ontwikkelen van natuurwaarden hoog. Het plan leidt weliswaar niet tot een opheffing van de barrières in de ecologische verbindingszone waartoe het plangebied behoort, maar draagt wel bij aan de ontstening en biotoopverbetering in deze zone. Vanuit provinciaal beleid is de Das als doelsoort aangewezen voor deze ecologische verbindingszone. De gronden die niet voor woningbouw aangewezen worden, zullen primair worden ingericht met het oog op de biotoopeisen van deze soort. Hiervan zullen ook diverse andere planten- en diersoorten profiteren. Deze gronden zullen als 'Groen – Landschappelijke beplanting' bestemd worden.

Omdat de nieuwbouw een integraal onderdeel uitmaakt van het plan, zal in het plan ook ingestoken worden op natuurwaarden die gekoppeld zijn aan bebouwing en erfbeplantingen in het agrarische gebied.

Bodem, water en watergebonden flora en fauna

Huidige situatie

Het plangebied ligt op looppodzolgronden met grof zand en grind. Deze gronden zijn reeds lang in gebruik als bouwland. De bodemeigenschappen komen in de huidige situatie niet tot uiting omdat het plangebied vrijwel geheel verhard is.

Het gebied is een infiltratiegebied. Het hemelwater van de daken infiltreert in de huidige situatie via greppels in het plangebied. Oppervlaktewater is van nature niet aanwezig. Het grondwater bevindt zich enkele meters onder het maaiveld. Voor de beregening van de kassen werd grondwater onttrokken aan het plangebied.

Ambitie

De ontwikkeling van oppervlaktewateren in het plangebied ligt geheel niet voor de hand. Bij de geplande ontwikkeling zal ervoor gezorgd worden dat hemelwater in het plangebied kan infiltreren. De hoeveelheid verharding in het gebied zal fors afnemen. Onttrekking van grondwater in het gebied zal in de nieuwe situatie niet meer mogelijk zijn.

Vegetatie

Huidige situatie

Een groot deel van het plangebied is onbegroeid door de aanwezige verhardingen. Op de onverharde delen komen geen waardevolle vegetaties voor. In de omgeving van het plangebied komen in de bermen typische soorten van matig voedselrijke hooilanden voor, zoals akkerhoornbloem, wilde peen en glanshaver. Zeer bijzonder in het plangebied is een muur van een kas met daarop vele honderden steenbreekvarens en muurvarens. Steenbreekvaren is wettelijk beschermd (beschermings-niveau 2 van de Flora- en faunawet).

Ambitie

In de natuurlijk in te richten delen van het gebied zullen vegetaties ontwikkeld worden die gebonden zijn aan het cultuurlandschap dat hier ter plaatse thuishoort. Het gaat hierbij om glanshaverhooilanden en/of 'onkruidenakkers' (zie toelichting ontwerp). Dergelijke vegetaties kunnen bij een goed beheer zeer rijk aan bijzondere plantensoorten zijn. Het beheer zal daarom integraal onderdeel gaan uitmaken van het plan.

Bij de aanplant van heesters in het plangebied zal (uitgezonderd de particuliere tuinen) uitsluitend gemaakt worden van autochtoon plantmateriaal.

De kas met muurvegetatie zal niet behouden blijven. De stenen muur zal echter behouden blijven, bij voorkeur op de huidige locatie en anders elders in het plangebied.

Vogels

Huidige situatie

Het gebied is momenteel ongeschikt voor vogels. Er is nauwelijks broed- en foerageergelegenheid aanwezig.

Ambitie

Verschillende vogelsoorten zijn afhankelijk van bebouwing en erfbeplantingen in het agrarische gebied. Door verschillende ontwikkelingen gaan deze soorten landelijk achteruit. Vogelsoorten zoals steenuil, huiszwaluw, boerenzwaluw, huismus, en ringmus staan op de Rode lijst van bedreigde vogelsoorten. Door aanpassingen aan gebouwen en aankleding van erven is het vrij eenvoudig om nest- en foerageergelegenheid te creëren. Hier zal bij het ontwerp van de bebouwing rekening mee gehouden worden.

Grondgebonden diersoorten

Huidige situatie

Het plangebied zelf is ongeschikt voor grondgebonden diersoorten. De omgeving van het plangebied is van grote waarde voor diverse grondgebonden zoogdieren. De das geldt hierbij als doelsoort.

Ambitie

De das is afhankelijk van een kleinschalig cultuurlandschap. De burchten liggen op hoger gelegen bosjes, bosranden en houtwallen, terwijl vooral gevoerd wordt in voedselrijkere graslanden, boomgaarden en akkers. Heggen en houtwallen zijn belangrijk voor dekking. Verstoring van de burcht dient te worden voorkomen.

In het plangebied zal foerageergelegenheid worden gerealiseerd in de vorm van hoogstamboomgaarden en grasland. Hoogstamboomgaarden zijn behalve als foerageergebied voor dassen, ook van belang als jachtterrein voor vleermuizen en leefgebied van diverse vogelsoorten. De boomgaard zal door middel van hagen zodanig worden ingepast dat deze onderdeel uitmaakt van het buitengebied. Deze hagen zijn behalve voor dassen ook van waarde voor zoogdiersoorten zoals egels en spitsmuizen. Het Laantje zal niet worden gebruikt als ontsluiting, zodat de nabijgelegen dassenburcht vrij blijft van verstoring.

Gebouwbewonende diersoorten

Huidige situatie

De bebouwing in het plangebied is momenteel niet interessant voor gebouwbewonende dieren zoals vleermuizen. In de bebouwing zijn geen geschikte kieren, holten of andere schuilplaatsen aanwezig.

Ambitie

Door aanpassingen aan gebouwen en aankleding van erven is het vrij eenvoudig om verblijfplaatsen en foerageergelegenheid te creëren voor vleermuizen. Hetzelfde geldt voor gebouwbewonende vogels (zie onder 'vogels'). Door de landschappelijk aantrekkelijke omgeving is de kans aanzienlijk dat zich in de nieuwbouw daadwerkelijk vleermuizen zullen vestigen. Aangezien deze soortgroep gevoelig is voor verlichting, zal de straatverlichting hierop afgestemd worden.

Groene recreatie en zonering

Huidige situatie

Het plangebied zelf heeft geen enkele waarde voor natuurlijke recreatie en groenbeleving. De kassen liggen momenteel als onaantrekkelijk element in een gebied dat verder van grote waarde is als uitlooph gebied van Nijmegen en Malden.

Ambitie

De vervanging van de kassen door hoogwaardigere bebouwing heeft op zichzelf al een positief effect op de beleving van het gebied door wandelaars en fietsers. Het Laantje blijft openbaar toegankelijk, en wordt interessanter als onderdeel voor een ommetje vanuit Malden of Nijmegen. Het Laantje zal worden ontzien voor ontsluiting van de woningen voor autoverkeer. Op deze manier zal verstoring van de nabijgelegen natuur niet toenemen. Verder zijn er geen specifieke ambities voor groene recreatie.

Duurzame technieken

Huidige situatie

In de huidige situatie zijn in de bebouwing geen specifieke maatregelen op het gebied van duurzame bouw toegepast.

Ambitie

Aan de woning zullen eisen worden gesteld op het gebied van duurzaam energiegebruik, duurzame bouwmaterialen en het gebruik van hemelwater. Deze kunnen in een latere fase worden uitgewerkt.

Flora- en faunawet

Vaatplanten

Vanwege het ontbreken van vegetaties met beschermde of bedreigde plantensoorten, zijn effecten op deze soortgroep op voorhand uit te sluiten. Een uitzondering geldt voor de steenbreekvaren die in het plangebied voorkomt. Om te voldoen aan de Flora- en fauna-wet is een planuitwerking gemaakt die voorziet in het behoud van de soort op de huidige groeiplaats. Deze is uitgewerkt in het hoofdstuk 'uitwerkingen' in de vorm van een ecologisch werkprotocol. Door te werken volgens het werkprotocol en het vastleggen van deze maatregelen wordt het overgrote deel van de groeiplaats behouden en wordt voldaan aan de Gedragscode voor de Bouw- en ontwikkelsector. Wanneer volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt voor de steenbreekvaren een vrijstelling van de Flora- en faunawet.

Grondgebonden zoogdieren

Doordat het plangebied vrijwel geheel is bebouwd en schuilplaatsen ontbreken, is het nagenoeg ongeschikt voor grondgebonden diersoorten, behalve voor zeer algemene soorten (mol, huisspitsmuis, veldmuis) waarvoor een vrijstelling van de Flora- en faunawet geldt. In de omgeving van het plangebied komen de strenger beschermde eekhoorn, steenmarter en das voor. In de planontwikkeling zal specifiek rekening gehouden worden met grondgebonden zoogdieren, waarbij de das als doelsoort geldt. Deze is uitgewerkt in het hoofdstuk 'uitwerkingen'. Van de maatregelen zoals het aanplanten van fruitbomen, kunnen ook eekhoorn, steenmarter en andere grondgebonden zoogdieren zoals egels profiteren. Overtreding van de Flora- en faunawet voor deze soortgroep is uitgesloten

Vleermuizen

Doordat het plangebied momenteel ongeschikt is als verblijfplaats, vliegroute of foerageergebied voor vleermuizen, zijn effecten op deze soortgroep op voorhand uit te sluiten.

Vogels

Doordat in het plangebied momenteel nauwelijks geschikte nestgelegenheid en foerageergelegenheid voor broedvogels aanwezig is, zijn negatieve effecten op broedvogels vrijwel uit te sluiten. Zekerheidshalve zal het terrein vrij worden gemaakt van bebouwing en beplanting buiten de periode half maart - half augustus, om verstoring van eventueel in de kas broedende vogels te voorkomen. Hierdoor is overtreding van de Flora- en faunawet uit te sluiten.

Reptielen, amfibieën, vissen en ongewervelden

Door het ontbreken van oppervlaktewater en van geschikte habitat zijn effecten op deze soortgroepen op voorhand uit te sluiten.

Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt buiten de invloedssfeer van wettelijk beschermde natuurgebieden. In een straal van 5 kilometer rondom het plangebied liggen geen Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebied is het gebied 'Terreinen Boswachterij Groesbeek' dat op 3,6 kilometer van het plangebied ligt. Doordat de externe werking (verstoringscirkel) van de geplande ontwikkeling zeer klein zal zijn, zijn negatieve effecten over de genoemde afstand op voorhand uit te sluiten.

Boswet

In het plangebied zijn geen houtopstanden van minimaal 1.000 m² of rijbeplantingen van minimaal 20 bomen aanwezig. De Boswet is niet van toepassing op het plan.

Maatregelen voor behoud van de steenbreekvaren

De volgende maatregelen kunnen worden genomen om te voorzien in het duurzaam voortbestaan van de steenbreekvaren in het plangebied.

1. Sloop

Bij het aannemen van de sloop zal initiatiefnemer de sloper inlichten over het voorkomen van de steenbreekvaren en de beschermde status van deze soort.

Voorafgaand aan de sloop van de kas zal de initiatiefnemer de sloper ter plaatse wijzen op het betreffende stuk muur.

Initiatiefnemer zorgt ervoor dat voorafgaand aan de sloop een ter zake deskundige op de hoogte is van de sloopdatum, en dat de desbetreffende persoon telefonisch bereikbaar is gedurende de sloop. In het geval van onverhoopte omstandigheden (bv. beschadiging van de muur) zal direct contact opgenomen worden met de desbetreffende deskundige.

2. Aanbrengen grond

Om de muur duurzaam geschikt te houden als groeiplaats zal uitdroging van de muur moeten worden voorkomen. Hiertoe zal grond aan de achterzijde van de muur worden aangebracht. De bovenste grondlaag kan worden vermengd met tuinkalk (5 tot 10 kg per meter).

Op van de schuine zijde van het grond, het talud, kan een begroeiing met bodembedekkers worden aangelegd.

De maatregelen zelf kunnen worden uitgevoerd door initiatiefnemer zelf of door een hovenier. In het geval dat de werkzaamheden worden uitbesteed aan een hovenier, wordt deze door initiatiefnemer op de hoogte gebracht van het voorkomen en de beschermde status van de steenbreekvaren.

De maatregelen zullen uiterlijk 3 maanden na sloop worden uitgevoerd om uitdroging van de groeiplaats te voorkomen, of eerder in geval van zichtbare uitdroging van de planten. Bij uitdroging van de planten zal de initiatiefnemer passende maatregelen nemen.

3. Controle en nazorg

Na afloop van de onder 2 beschreven werkzaamheden kan een terzake deskundige een veldbezoek brengen aan de locatie, om te beoordelen of de maatregelen redelijkerwijs voldoende zijn voor het voortbestaan van de populatie steenbreekvarens. De ter zake deskundige zal verslag uitbrengen aan initiatiefnemer .

In het geval dat de uitgevoerde maatregelen onvoldoende blijken voor het behoud van de steenbreekvarens, zal de ter zake deskundige advies uitbrengen voor te nemen aanvullende maatregelen.

Maatregelen ten gunste van de doelsoort das

Door de sloop van de kassen en ontwikkeling van Groen – Landschappelijke beplanting is het mogelijk om in het plangebied waarden voor de das te creëren. In het bos ten noorden van het Laantje (op een paar honderd meter van het plangebied) komen dassenburchten voor. Het plangebied ligt binnen het 'theoretische' foerageergebied dat zich tenminste tot 500 meter rondom de burcht bevindt. De kans is daarom groot dat dassen in de nieuwe situatie daadwerkelijk van het gebied gebruik zullen maken.

De volgende maatregelen zullen worden genomen ten gunste van de doelsoort das:

2/3 deel van het plangebied zal natuurlijk worden ingericht en beheerd als hoogstamboomgaard en kruidenrijk grasland.

De boomgaard en het kruidenrijke grasland sluiten direct aan op het omringende landschap en worden niet omheind met harmonicagaas of andere omheiningen waar dassen niet door kunnen. De boomgaard (het grasland) zal worden ingezaaid met een gras-kruidenmengsel bestaande uit inheemse soorten van droge zandgronden.

Als haagbeplanting wordt in het als Groen – Landschappelijke beplanting bestemde gebied gekozen voor meidoorn.

In de als Groen – Landschappelijke beplanting bestemde delen worden geen verhardingen aangelegd.

Om verkeerstoename op het Laantje te voorkomen (deze wordt ook door dassen gebruikt) zal de hoofdontsluiting richting de Jufferstraat worden aangelegd.

Maatregelen ten gunste van gebouwbewonende vleermuizen en ervogels

Aan de buitenzijde van de nieuw te realiseren woning kunnen voorzieningen voor vleermuizen worden gemaakt op één of meer van de volgende manieren (afhankelijk van het ontwerp van de woning):

Wanneer boeiboorden of daklijsten zijn voorzien, worden deze niet strak op de gevel aangesloten, maar wordt een spleet van 17 tot 30 millimeter opengehouden die van de onderzijde toegankelijk is.

In het metselwerk kunnen inbouwkasten van houtbeton worden gerealiseerd met een opening naar buiten.

De spouwmuur kan toegankelijk worden gemaakt voor vleermuizen. Zie hiervoor de brochure 'Vleermuisvriendelijk bouwen' (2011).

Langs het Laantje worden laanbomen geplant; deze zijn voor vleermuizen belangrijk als geleidende structuur in het landschap.

Onder de dakbedekking kunnen 'vogelvides' worden aangebracht. Dit is een aangepaste vogelschroot dat functioneert als 'prefab nestkast' die onder de hele breedte van het dak kan worden verwerkt en voorkomt dat mussen op ongewenste plekken onder het dak gaan nestelen.

In de achtergrondinformatie vindt u de wijze waarop Groen Gekeurd® werkt. Er wordt antwoord gegeven op vragen als; Waarvoor wordt Groen Gekeurd® gebruikt?, Hoe ziet het proces er uit, wat zijn de voordelen, hoe is de toetsing tot stand gekomen en andere vragen die u wellicht zou kunnen hebben over dit product.

Groen Gekeurd®

Om in te spelen op de stijgende vraag naar een woon-en leefomgeving met een hoge ecologische ambitie heeft BRO het Groen Gekeurd® label ontwikkeld. BRO levert met Groen Gekeurd® een kwaliteitslabel om ontwikkelingsgericht met ecologie aan de gang te gaan.

Planontwikkelaars kunnen met behulp van het label in één oogopslag laten zien welke inspanningen zij leveren op ecologisch gebied en vergroten zo de locatiewaarde van hun ontwikkelingen. Beleidsmakers en plantoetsers kunnen dit label gebruiken om aan te geven welke minimale ecologische kwaliteit een ruimtelijk plan moet hebben. Een BRO Groen Gekeurd® label op uw project versoepelt de processen in de ruimtelijke ordening en de vergunningverlening. Kernwoorden van onze werkwijze zijn: helderheid, eenduidigheid, klantgerichtheid en maatwerk

Stappen naar een kwaliteitslabel

Om te komen tot het Groen Gekeurd® label worden meerdere stappen doorlopen:

1. Ecologisch-landschappelijke gebiedsanalyse op basis van een verkennend veld- en bronnenonderzoek.
2. In beeld brengen van haalbare ambities voor het plan op het gebied van ecologie: welke ecologische kwaliteit is haalbaar?
3. Benoemen van ecologisch-landschappelijke maatregelen ten behoeve van de vastgestelde ambitie.
4. Overleg om de definitieve ambitie vast te stellen.
5. Begeleiding bij het ontwerpen van het plan.
6. Labeling van het definitieve plan, inclusief rapportage.

Ambitieniveaus Ecologie

Ambities hebben is één, maar wij willen ook graag dat u ze kunt verwezenlijken. Onze ecologen bepalen samen met u het gewenste ambitieniveau. We onderscheiden drie niveaus:

Ecologie Basis: de ecologische kwaliteit is lager dan in de beginsituatie, maar hoger dan wanneer alleen het wettelijk minimum gedaan wordt aan ecologie.

Ecologie Neutraal: de ecologische kwaliteit is qua waarde gelijk aan de beginsituatie.

Ecologie Sociaal: de ecologische kwaliteit is hoger dan in de beginsituatie.

Naast een ambitieniveau wordt een waardering gegeven voor het plan; op een schaal van 1-10 wordt aangegeven welke ecologische kwaliteit bereikt wordt. Icoontjes op het label geven aan op welke vlakken een duidelijke verbetering wordt bereikt, bijvoorbeeld op het vlak van water- of bodemkwaliteit, vegetatie, vogels, grote zoogdieren of kleine zoogdieren.

De meerwaarde van Groen Gekeurd® voor uw plannen

Het Groen Gekeurd® label maakt de groene omgevingskwaliteit op een heldere manier inzichtelijk en toetsbaar. Het draagt bij aan een betere ruimte om in te leven en te werken. Groen Gekeurd® is tevens een instrument om duurzaam ontwerpen en maatschappelijk verantwoord ondernemen te verankeren in het integrale planologische proces. Het label is zo opgesteld dat het rechtstreeks kan worden gebruikt in de flora- en faunaparagraaf die verplicht is in de juridisch-planologische procedure.

Methode & label

Groen Gekeurd® is niet alleen een label, maar ook een methode om ecologie meteen te implementeren in het ontwerpproces en vervolgens met behulp van een actieve monitoring van het ontwerpproces de afgesproken ambitie te waarborgen. Het label is de uiting van de methode, geeft de nagestreefde ambitie weer en waardeert het plan op een objectieve manier.

Wat levert Groen Gekeurd® op?

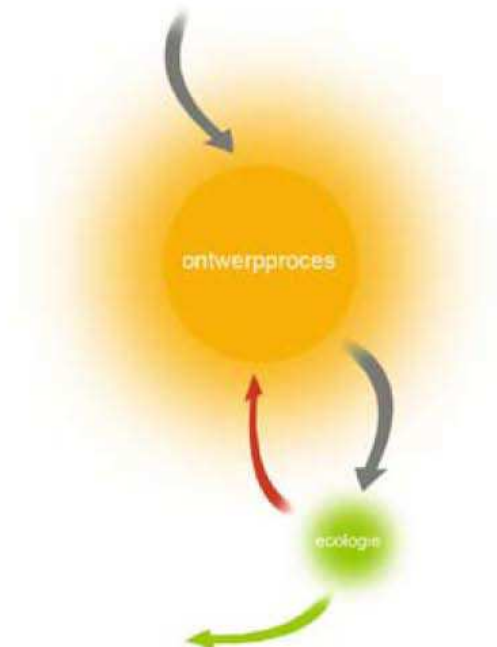
Groen Gekeurd® stroomlijnt de juridisch-planologische procedure. Door ecologie direct mee te nemen wordt de kans dat natuurwaarden de procedure vertragen tot een minimum teruggebracht. Het verschil tussen de reguliere methode en het proces bij Groen Gekeurd® zijn in de figuren 1 en 2 weergegeven.

Een aantoonbare inspanning in de groene omgevingskwaliteit, levert niet alleen een onderscheidend vermogen op. Het biedt ook een mogelijkheid om de locatiewaarde van ontwikkelingen te vergroten en te vermarkten.

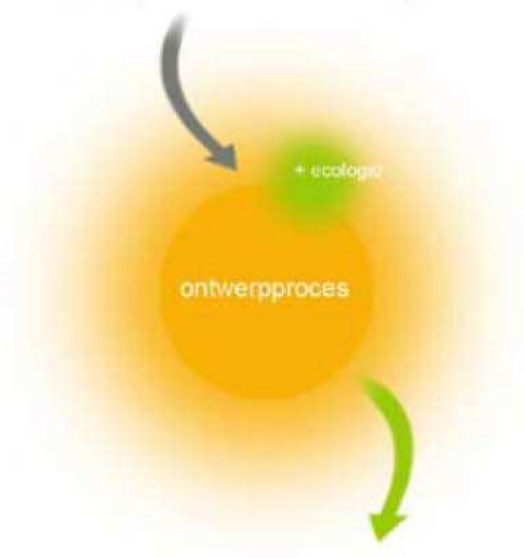
Voor overheden is Groen Gekeurd® een middel om de groene omgevingskwaliteit een impuls te geven en zo de leefbaarheid van woon en werkomgeving te vergroten.

Investeren in biodiversiteit levert geld op. Daarover zijn de landelijke overheid en de wetenschap het eens. De meerwaarde van Groen Gekeurd® betaalt zich terug op de belangrijke beleidsterreinen gezondheid, leefbaarheid, economie, klimaat en recreatie.

Uitgangspunten voor het ontwerp

Uitgangspunten voor het ontwerp

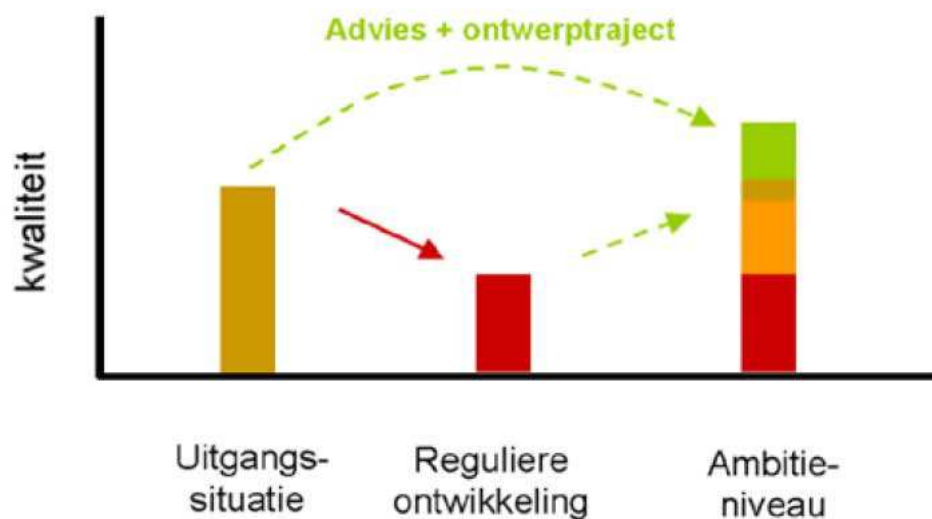

Gezondheid en duurzaamheid

Groen Gekeurd® betekent een nieuwe stap in het duurzaamheidsdenken. Nog niet zo lang geleden was de inrichting van de leefomgeving enkel gericht op een zo'n functioneel mogelijke inrichting voor mensen. Later werd ook aandacht besteed aan veiligheidsaspecten en sinds kort wordt er gewerkt aan duurzame gebouwen. Steeds meer onderzoek wijst uit dat een inrichting van de openbare ruimte meer zou moeten zijn dan functionaliteit en veiligheid. De openbare ruimte moet weer een gezonde omgeving worden voor mens en natuur. Groen Gekeurd® zorgt hiervoor door de ecologische ambities al in het ontwerpproces duurzaam te waarborgen. Dit geeft de garantie voor een kwalitatief duurzame leefomgeving gericht op gezonde omgevingskwaliteit voor mens en natuur.

Figuur 3: mogelijke ambitieniveaus

Ontwikkelen met ambitie

Iedere locatie heeft in zijn huidige staat een bepaalde omgevingskwaliteit. Deze waarde verandert doordat er een ontwikkeling plaatsvindt. Ontwerpen met de ambitie Ecologie basis, Ecologie neutraal of Ecologie sociaal waarborgen dat de aantasting beperkt wordt, dat er sprake is van een 'stand still' of juist van een verbetering van de groene omgevingskwaliteit. Dit principe is weergegeven in bovenstaand schema.

Groen Gekeurd® is de positieve factor in de rekensom van een ontwikkeling. De uitgangssituatie wordt verminderd met de ontwikkeling. Dit levert het rode gedeelte op. Afhankelijk van de mogelijkheden van de ontwikkelaar, of de eisen die gesteld worden vanuit de overheid, wordt de positieve bijdrage van Groen Gekeurd® groter.

Bij Ecologie basis (oranje in het schema) wordt vooral gekeken hoe de aantasting verkleind kan worden. Het verlies aan omgevingskwaliteit wordt door de maatregelen die voortvloeien uit de ambitie Ecologie verzacht.

Ecologie neutraal (bruin) zet in op behoud van de omgevingskwaliteit door ontwikkelingsgericht de oude waarden een nieuwe plaats te geven in de ontwikkeling.

Bij Ecologie sociaal (groen) overstijgt de na te streven groene omgevingskwaliteit de uitgangssituatie. Dankzij de ontwikkeling wordt een duurzame meerwaarde gegenereerd voor mens en natuur.

Bodem, water en watergebonden flora en fauna

Duurzame technieken

Vegetatie

Vogels

Grondgebonden diersoorten

Groene recreatie & zonering

Gebouwbewonende diersoorten

Waardering omgevingskwaliteit

8

Er zijn 8 aandachtsvelden waarop getoetst wordt. Het gaat om:

- Algemene waarden
- Bodem, water en watergebonden flora en fauna
- Vegetatie
- Vogels
- Grondgebonden diersoorten
- Gebouwbewonende diersoorten/ overige soorten
- Groene recreatie & zonering
- Duurzame technieken

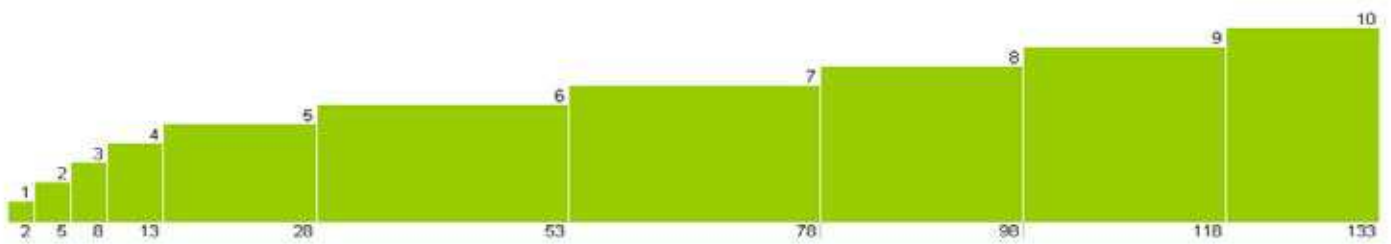
Methode

Per onderwerp worden grofweg tien criteria bekeken. Omdat het ene criteria zwaarder weegt dan het andere is er een weging in de criteria aangebracht. Zo telt behoud van waarden zwaarder dan compensatie en wordt versterking, herstel en ontwikkeling van waarden hoog gewaardeerd.

De totaalscore voor een gebied wordt omgezet naar een waarde tussen de 1 en de 10. Hierbij is de 1 een leef- en of werkomgeving zonder enige ecologische waarde en de 10 een leef-of werkgebied met zeer uitzonderlijk hoge ecologische waarden.

De verdeelsleutel die gehanteerd wordt is afhankelijk van de plaats waar de ontwikkeling plaatsvindt. Daarom wordt er onderscheid gemaakt in de verschillende landschapstypen en de ligging. We onderscheiden vijf landschapstypen te weten: zand, zeeklei, rivierklei, veen en heuveland. In ligging maken we voor ieder landschapstype onderscheid in landelijk of stedelijk gebied. In totaal zijn er tien verdeelsleutels. De verdeling in deze sleutels is tot stand gekomen door bestaande projectreferenties als ijkpunten te gebruiken. De verdeelsleutels hebben geen lineaire opbouw, maar gaan uit van een normaalverdeling. Het grootste deel van de projecten ontstaat namelijk snel het stadium waarin de groene omgevingskwaliteit erg slecht is. Het grootste deel van de projecten zal zich in de middenmoot bevinden en maar een enkel project zal de kwaliteit in zich hebben om een maximale score te halen.

De onderwerpen die het hoogst scoren leveren de grootste bijdrage aan de beeldvorming rondom een plan. Om dit inzichtelijk te maken wordt op het Groen Gekeurd® label voor elk van deze onderwerpen een icoontje geplaatst.

Voorbeeld verdeelsleutel

Proces

Nadat de ambities zijn vastgesteld is het belangrijk deze in het ontwerpproces te waarborgen. Zo wordt er op basis van de ambities een set maatregelen voorgesteld om de gewenste ambitie te kunnen realiseren. Deze maatregelen worden in het ontwerpproces uitgewerkt.

Omdat er meerdere toetsmomenten zijn ingebouwd worden de keuzes die gaandeweg het proces gemaakt zijn getoetst voordat er een definitief stuk ligt. Het is dus lopende het proces al duidelijk of de ambitie bijgesteld dient te worden of dat er wellicht meer mogelijk is dan eerder ingeschat.

Ook de mogelijke consequenties van keuzes in het ontwerpproces worden door de tussentijdse toetsmomenten inzichtelijk. Het is hierdoor mogelijk geworden om al in het ontwerpproces mogelijke problemen te ondervangen.

Aan het einde van het ontwerpproces wordt de balans opgemaakt en de definitieve waarde voor de groene omgevingskwaliteit bepaalt.

BRO heeft vestigingen in Boxtel | Amsterdam | Tegelen | Hasselt